

Brusel 17. prosince 2020
(OR. en)

14171/20

Interinstitucionální spis:
2020/0036(COD)

ENV 823
CLIMA 359
TELECOM 272
DIGIT 155
ENER 505
COMPET 646
RECH 534
MI 584

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14004/20
Č. dok. Komise:	6547/20; 10868/20
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) – obecný přístup

Delegace naleznou v příloze pro informaci znění, na jehož základě Rada pro životní prostředí na zasedání dne 17. prosince 2020 dosáhla obecného přístupu k výše uvedenému návrhu.

Změny oproti předchozí verzi znění předsednictví (obsažené v dokumentu 14004/20), jež z jednání Rady vyplynuly, jsou vyznačeny **tučně a podtržením** (s. 10). Předchozí změny návrhu Komise jsou podtrženy a vypuštěný text je označen symbolem [...].

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999
(evropský právní rámec pro klima)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C 324, 1.10.2012, s. 58.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve svém sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“³ ze dne 11. prosince 2019 Komise vytyčila novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů a v níž bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Dalším jejím cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Tato transformace musí současně být spravedlivá a inkluzivní a nesmí nikoho opomíjet.
- (2) Zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a o souvisejících plánech pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů⁴ poskytuje silný vědecký základ pro boj proti změně klimatu a dokládá potřebu posílit opatření v této oblasti. Potvrzuje, že je třeba urychleně redukovat emise skleníkových plynů a že nárůst teploty v rámci změny klimatu musí být omezen na 1,5 °C, zejména proto, aby se snížila pravděpodobnost extrémních klimatických jevů. Globální hodnotící zpráva Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) z roku 2019⁵ poukázala na celosvětový úbytek biologické rozmanitosti a skutečnost, že změna klimatu je jeho třetí nejvýznamnější příčinou⁶.

³ Sdělení Komise – Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final ze dne 11. prosince 2019.

⁴ IPCC, 2018: Globální oteplení o 1,5 °C – Zvláštní zpráva IPCC o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a o souvisejících plánech pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů v kontextu posilování celosvětové reakce na hrozbu změny klimatu, udržitelného rozvoje a úsilí o vymýcení chudoby [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, a T. Waterfield (eds.)].

⁵ Platforma IPBES 2019: Zpráva o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb.

⁶ Zpráva Evropské agentury pro životní prostředí „Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020“ (Lucemburk: Úřad pro publikace EU, 2019).

- (3) Pro přispění k hospodářské a společenské transformaci, tvorbě pracovních míst, růstu a dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje a ke spravedlivému a ekonomicky efektivnímu posunu k dosažení teplotního cíle stanoveného Pařížskou dohodou o změně klimatu z roku 2015 přijatou v návaznosti na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (dále jen „Pařížská dohoda“) je zásadní pevně stanovený dlouhodobý cíl.
- (4) Pařížská dohoda stanoví dlouhodobý cíl udržet nárůst globální teploty výrazně pod 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí⁷, a zdůrazňuje potřebu přizpůsobit se nepříznivým dopadům změny klimatu⁸ a sladit finanční toky s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu⁹.
- (5) Cílem opatření Unie a členských států v oblasti klimatu je v kontextu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a v zájmu dosažení cílů Pařížské dohody chránit obyvatelstvo a planetu, blahobyt, prosperitu, zdraví, potravinové systémy, integritu ekosystémů a biologickou rozmanitost před hrozbou změny klimatu a dále maximalizovat prosperitu v mezích naší planety a zvýšit odolnost a snížit zranitelnost společnosti vůči změně klimatu.
- (6) K dosažení klimatické neutrality by měla přispět všechna hospodářská odvětví [...], v nichž jsou emise nebo propady skleníkových plynů regulovány právem Unie. [...]
- (6a) S ohledem na vliv výroby energie a její spotřeby na emise skleníkových plynů je nezbytný přechod na bezpečný, udržitelný, cenově dostupný a zabezpečený energetický systém založený na dobře fungujícím vnitřním trhu s energií. Důležitými hnacími silami pro dosažení cíle klimatické neutrality jsou rovněž digitální transformace, technologické inovace a výzkum a vývoj.

⁷ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. a) Pařížské dohody.

⁸ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. b) Pařížské dohody.

⁹ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. c) Pařížské dohody.

- (7) Unie provádí ambiciózní politiku v oblasti klimatu a zavedla regulační rámec pro dosažení svého cíle v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030. Právní předpisy provádějící tento cíl zahrnují mimo jiné směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES¹⁰, kterou se zavádí systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842¹¹, které zavedlo vnitrostátní cíle pro snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841¹², které členským státům ukládá, aby dosáhly rovnováhy mezi emisemi skleníkových plynů a jejich pohlcováním v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví.
- (8) Komise navíc ve svém sdělení ze dne 28. listopadu 2018 s názvem „Čistá planeta pro všechny: Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ představila vizi pro dosažení nulových čistých emisí skleníkových plynů v Unii do roku 2050 prostřednictvím sociálně spravedlivé transformace uskutečněné nákladově efektivním způsobem.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26).

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

- (9) Unie prostřednictvím balíčku opatření nazvaného „Čistá energie pro všechny Evropany“¹³ plní ambiciózní program v oblasti dekarbonizace, a to zejména výstavbou silné energetické unie, která zahrnuje cíle v oblasti energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030 uvedené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU¹⁴ a (EU) 2018/2001¹⁵, a posílením příslušných právních předpisů, včetně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU¹⁶.
- (10) Unie je světovým lídrem transformace na klimatickou neutralitu a je odhodlána přispět ke zvýšení celosvětových ambicí a k posílení globální reakce na změnu klimatu, a to s využitím všech nástrojů, které má k dispozici, včetně diplomatické činnosti v oblasti klimatu.
- (10a) Unie by měla pokračovat ve své činnosti a mezinárodní vůdčí roli v oblasti klimatu i po roce 2050 s cílem chránit obyvatelstvo a planetu před hrozbou nebezpečné změny klimatu a nadále sledovat teplotní cíle stanovené Pařížskou dohodou, a to na základě vědeckých posouzení IPCC.

¹³ COM(2016) 860 final ze dne 30. listopadu 2016.

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

- (11) Evropský parlament vyzval k tomu, aby se nezbytná transformace v klimaticky neutrální společnost uskutečnila nejpozději do roku 2050 a aby se stala příkladem evropského úspěchu¹⁷, a vyhlásil stav klimatické a environmentální nouze¹⁸. Evropská rada se ve svých závěrech ze dne 12. prosince 2019¹⁹ dohodla na cíli dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Unie v souladu s cíli Pařížské dohody a zároveň uznala, že je potřeba zavést podpůrný rámec, který bude přínosem pro všechny členské státy a bude zahrnovat odpovídající nástroje, pobídky, podporu a investice s cílem zajistit nákladově efektivní, spravedlivou a sociálně vyváženou a spravedlivou transformaci, přičemž zohlední různé vnitrostátní podmínky, pokud jde o výchozí situaci. Rovněž konstatovala, že transformace bude vyžadovat značné veřejné a soukromé investice. [...] Dne 6. března 2020 předložila EU v kontextu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) svou dlouhodobou strategii nízkemisního rozvoje [...] poté, co byla tato strategie přijata Radou.
- (12) Unie by měla usilovat o dosažení rovnováhy mezi antropogenními emisemi skleníkových plynů ze zdrojů a pohlcováním skleníkových plynů pomocí propadů v rámci celého hospodářství Unie do roku 2050. Propady zahrnují přírodní a technologická řešení, jak jsou uvedena v její inventuře skleníkových plynů v kontextu UNFCCC. [...] Při dekarbonizaci, a to zejména při snižování emisí z průmyslových procesů, mohou hrát roli řešení, která jsou založena na technologiích zachycování a ukládání uhlíku (CCS) a zachycování a využívání uhlíku (CCU), a to v případě členských států, které se rozhodnou tyto technologie využívat. Na dosažení cíle klimatické neutrality na úrovni Unie do roku 2050 by se měly podílet všechny členské státy společně, přičemž členské státy, Evropský parlament, Rada a Komise by měly přijmout nezbytná opatření, která umožní tento cíl splnit. Opatření na úrovni Unie budou představovat důležitou součást opatření, která budou k dosažení tohoto cíle potřeba.

¹⁷ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (2019/2956(RSP)).

¹⁸ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze (2019/2930(RSP)).

¹⁹ Závěry přijaté Evropskou radou na zasedání dne 12. prosince 2019, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

- (12a) Ve svých závěrech ze dne 8. a 9. března 2007 a ze dne 23. a 24. října 2014 Evropská rada potvrdila cíl Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2020 a rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030. Ustanoveními tohoto nařízení o stanovení cíle Unie v oblasti klimatu pro rok 2040 [...] není dotčena úloha Evropské rady, jak je stanovena ve Smlouvách, spočívající ve vymezování obecného politického směřování a priorit Unie pro rozvoj politiky Unie v oblasti klimatu.
- (13) [...] *(přesunuto do nového bodu odůvodnění 10a)*
- (14) Klíčovou součástí dlouhodobé globální reakce na změnu klimatu je adaptace. Členské státy a Unie by proto měly zvyšovat svou adaptační kapacitu, posilovat svou odolnost a snižovat svou zranitelnost vůči změně klimatu, jak je stanoveno v článku 7 Pařížské dohody, a maximalizovat vedlejší přínosy jiných politik a právních předpisů [...]. Členské státy by měly přijmout komplexní vnitrostátní adaptační strategie a plány. EU by měla usilovat o vytvoření příznivého regulačního prostředí pro vnitrostátní politiky a opatření zavedená členskými státy v zájmu adaptace na změnu klimatu. Zlepšení odolnosti vůči změně klimatu a kapacit pro přizpůsobení se této změně vyžaduje společné úsilí všech odvětví hospodářství a společnosti, jakož i soudržnost politik a konzistentnost v rámci všech relevantních evropských právních předpisů a politik.
- (14a) Ekosystémy, lidé a ekonomiky ve všech regionech EU se budou potýkat s významnými dopady změny klimatu, jako jsou extrémní horko, povodně, sucha, nedostatek vody, vzestup hladiny moří, tající ledovce, lesní požáry, vichřice a zemědělské ztráty. Nedávné extrémní jevy již měly významný dopad na ekosystémy, což ovlivnilo pohlcování uhlíku a skladovací kapacity lesní a zemědělské půdy. Zvýšení adaptačních kapacit a odolnosti pomáhá minimalizovat dopady změny klimatu a řešit nevyhnutelné dopady sociálně vyváženým způsobem. Včasná příprava na tyto dopady je nákladově efektivní a může rovněž zajistit značné vedlejší přínosy pro ekosystémy, zdraví a hospodářství. [...] Pro zmírňování změny klimatu, adaptaci na tuto změnu a ochranu biologické rozmanitosti mohou být prospěšná zejména řešení založená na přírodních procesech.

- (15) Při přijímání příslušných opatření k dosažení cíle klimatické neutrality na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni by členské státy, Evropský parlament, Rada a Komise měly zohlednit přínos transformace na klimatickou neutralitu pro blahobyt občanů, prosperitu společnosti a konkurenceschopnost hospodářství; energetickou bezpečnost, potravinové zabezpečení a cenovou dostupnost energií a potravin; spravedlnost a solidaritu v rámci členských států a mezi nimi s ohledem na jejich ekonomickou způsobilost, vnitrostátní okolnosti, **jako jsou specifika ostrovů**, a potřebu postupného hospodářského sbližování; potřebu zajistit, aby transformace byla spravedlivá a sociálně vyvážená; nejlepší dostupné vědecké důkazy, zejména zjištění IPCC; potřebu začlenit rizika související se změnou klimatu do rozhodnutí týkajících se investic a plánování; nákladovou efektivnost a technologickou neutralitu při snižování emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování a při posilování odolnosti; postupné zlepšování ekologické vyváženosti a zvyšování úrovně ambicí.
- (16) Jak dokládá Komise ve svém sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“, transformace na klimatickou neutralitu vyžaduje změny v celém spektru politik a kolektivní úsilí všech odvětví hospodářství a společnosti. Evropská rada ve svých závěrech ze dne 12. prosince 2019 uvedla, že všechny příslušné právní předpisy a politiky EU musejí být v souladu s plněním cíle dosáhnout klimatické neutrality a přispívat k němu při současném respektování rovných podmínek, a vyzvala Komisi, aby prověřila, zda je za tímto účelem nezbytná úprava stávajících pravidel.

- (17) Jak bylo oznámeno ve sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“, Komise posoudila cíl Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030 ve svém sdělení „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“²⁰ na základě komplexního posouzení dopadů a s přihlédnutím ke své analýze integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených Komisi v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999²¹. S ohledem na cíl klimatické neutrality do roku 2050 by měly být do roku 2030 emise skleníkových plynů sníženy a jejich pohlcování zvýšeno tak, aby byly čisté emise skleníkových plynů, tj. emise po odečtení propadů, sníženy v rámci celého hospodářství i na vnitrostátní úrovni do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990. Evropská rada tento cíl potvrdila ve svých závěrech ze zasedání ve dnech 10. a 11. prosince 2020. Rovněž vydala počáteční pokyny týkající se jeho plnění. Tento nový cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 je následným cílem pro účely čl. 2 bodu 11 nařízení (EU) 2018/1999, a nahrazuje tudíž celounijní cíl pro rok 2030 v oblasti emisí skleníkových plynů stanovený v uvedeném bodě. Kromě toho by Komise měla do 30. června 2021 posoudit, jak by bylo třeba změnit příslušné právní předpisy Unie, kterými se provádí cíl v oblasti klimatu pro rok 2030, aby bylo tohoto snížení čistých emisí dosaženo.

²⁰ COM (2020) 562.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (18) Aby se zajistilo, že Unie a členské státy zůstanou na dobré cestě k dosažení cíle klimatické neutrality a pokroku v oblasti adaptace, měla by Komise pravidelně hodnotit pokrok na základě informací stanovených v článku 7, včetně informací předložených a vykázaných podle nařízení (EU) 2018/1999. S cílem umožnit včasnou přípravu na globální hodnocení podle článku 14 Pařížské dohody by výsledky tohoto posouzení měly být zveřejňovány každých pět let do 30. září, počínaje rokem 2023. To znamená, že zprávy podle článku 35 a čl. 29 odst. 5 uvedeného nařízení a v příslušných letech související zprávy podle čl. 29 odst. 1 a článku 32 by měly být předkládány Evropskému parlamentu a Radě současně s výsledky tohoto posouzení. V případě, že společný pokrok členských států směrem k dosažení cíle klimatické neutrality nebo v oblasti adaptace bude nedostatečný nebo opatření Unie nebudou v souladu s cílem klimatické neutrality nebo nebudou přiměřená, pokud jde o zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti nebo snižování zranitelnosti, měla by Komise přijmout nezbytná opatření v souladu se Smlouvami. Komise by rovněž měla pravidelně posuzovat příslušná vnitrostátní opatření a vydávat doporučení, pokud zjistí, že opatření členského státu nejsou v souladu s cílem klimatické neutrality nebo nejsou přiměřená ke zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu.

- (19) Komise by měla zajistit důkladné a objektivní posouzení založené na nejaktuálnějších vědeckých, technických a sociálně-ekonomických poznatcích a reprezentující širokou škálu nezávislých odborníků a založit své posouzení na relevantních informacích, včetně informací předložených a nahlášených členskými státy, zpráv Evropské agentury pro životní prostředí a nejlepších dostupných vědeckých důkazů, včetně zpráv IPCC, jakož i data z pozorování Země poskytnuté Evropským programem monitorování Země Copernicus. Komise by ve svém posouzení měla dále vycházet z orientační, lineární trajektorie spojující cíle Unie v oblasti klimatu pro roky 2030 a 2040, jakmile budou přijaty, s cílem Unie dosáhnout klimatické neutrality a sloužit jako orientační nástroj pro odhad a hodnocení společného pokroku při dosahování cíle Unie v oblasti klimatické neutrality. Orientační, lineární trajektorie nepředjímá žádné rozhodnutí stanovit cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040. Vzhledem k tomu, že se Komise zavázala prozkoumat, jak může veřejný sektor používat taxonomii EU v kontextu Zelené dohody pro Evropu, mělo by posouzení zahrnovat informace o environmentálně udržitelných investicích ze strany Unie a členských států v souladu s nařízením (EU) 2020/852 [nařízení o taxonomii]²², jakmile budou tyto informace k dispozici. Komise by měla využívat evropské statistiky a údaje, pokud jsou k dispozici, a vyžadovat odborný přezkum. V příslušných případech by Komisi měla v souladu se svým ročním pracovním programem poskytnout pomoc Evropská agentura pro životní prostředí.
- (20) Vzhledem k tomu, že významnou hybnou silou transformace na klimatickou neutralitu jsou občané a komunity, mělo by být usnadněno silné zapojení veřejnosti a společnosti do opatření v oblasti klimatu. Komise by proto měla zapojit všechny složky společnosti a posílit jejich postavení a umožnit jim, aby podnikly kroky směrem ke klimaticky neutrální společnosti odolné vůči změně klimatu, mimo jiné prostřednictvím evropského klimatického paktu.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (21) V zájmu předvídatelnosti a důvěry pro všechny hospodářské subjekty, včetně podniků, pracovníků, investorů a spotřebitelů, s cílem zajistit postupné snižování emisí skleníkových plynů v průběhu času a nezvratnou transformaci na klimatickou neutralitu by Komise měla případně navrhnout střednědobý cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, a to nejpozději do šesti měsíců od prvního globálního hodnocení provedeného podle Pařížské dohody. Komise může předložit návrhy na revizi průběžného cíle [...] s přihlédnutím ke zjištěním vyplývajícím z posouzení uvedených v člancích 5 a 6, jakož i k výsledkům globálního hodnocení a mezinárodního vývoje, včetně společných časových rámců vnitrostátně stanovených příspěvků.
- (22) V souladu se závazkem Komise týkajícím se zásad zdokonalení tvorby právních předpisů je třeba usilovat o to, aby nástroje Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů byly soudržné. Systém měření pokroku směrem k dosažení cíle klimatické neutrality a souladu opatření přijatých pro dosažení tohoto cíle by měl vycházet z rámce správy stanoveného v nařízení (EU) 2018/1999 a být s ním v souladu, přičemž by měl zohledňovat všech pět rozměrů energetické unie. Zejména je třeba zajistit, aby systém pravidelného podávání zpráv a posloupnost posouzení a kroků Komise provedených na základě tohoto podávání zpráv byly sladěny s požadavky na předkládání informací a podávání zpráv členskými státy stanovenými v nařízení (EU) 2018/1999. Nařízení (EU) 2018/1999 by proto mělo být změněno tak, aby byl do příslušných ustanovení zahrnut cíl klimatické neutrality.
- (23) Změna klimatu je ze své podstaty přeshraniční problém, a proto je zapotřebí koordinovaný postup na úrovni Unie, který účinně doplní a posílí vnitrostátní politiky. Jelikož cílů tohoto nařízení, zejména cíle klimatické neutrality v Unii do roku 2050, nemůže být uspokojivě dosaženo samotnými členskými státy, ale spíše jich může z důvodu rozsahu a účinků být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Toto nařízení stanoví rámec pro nevratné a postupné snížení antropogenních emisí skleníkových plynů ze zdrojů a zlepšení pohlcování pomocí [...] propadů v Unii.

Toto nařízení stanoví závazný cíl klimatické neutrality v Unii do roku 2050 v zájmu dodržení dlouhodobého teplotního cíle uvedeného v článku 2 Pařížské dohody a zavádí rámec pro dosažení pokroku při plnění globálního adaptačního cíle stanoveného v článku 7 Pařížské dohody. Stanoví rovněž závazný cíl Unie spočívající v dosažení čistého snížení domácích emisí skleníkových plynů do roku 2030.

Toto nařízení se vztahuje na antropogenní emise ze zdrojů a pohlcování pomocí [...] propadů skleníkových plynů uvedených v části 2 přílohy V nařízení (EU) 2018/1999.

Článek 2

Cíl klimatické neutrality

1. Emise a pohlcování skleníkových plynů v rámci Unie, jež jsou regulovány právem Unie, musejí být nejpozději do roku 2050 vyrovnané, čímž se do uvedeného data emise sníží na čistou nulu.
2. Příslušné orgány Unie a členské státy přijmou nezbytná opatření na úrovni Unie, resp. na vnitrostátní úrovni, aby umožnily společné dosažení cíle klimatické neutrality stanoveného v odstavci 1, a to s přihlédnutím k významu podpory spravedlnosti a solidarity mezi členskými státy, jakož i nákladové efektivnosti při dosahování tohoto cíle [...].
3. [...]
4. [...]

Článek 3

Průběžné cíle v oblasti klimatu

1. Aby bylo možné dosáhnout cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1, představuje závazný cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 čisté snížení domácích emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení propadů) do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.
2. Do 30. června 2021 Komise přezkoumá příslušné právní předpisy Unie, aby umožnila dosažení cíle stanoveného v odstavci 1 tohoto článku a cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1, a zváží přijetí nezbytných opatření, včetně přijetí legislativních návrhů, v souladu se Smlouvami.

V rámci tohoto a budoucích přezkumů Komise posoudí zejména to, zda jsou na základě práva Unie k dispozici odpovídající nástroje a pobídky pro mobilizaci potřebných investic, a podle potřeby navrhne příslušná opatření.

- 2a. S ohledem na dosažení cíle klimatické neutrality uvedeného v čl. 2 odst. 1 se stanoví celounijní cíl v oblasti klimatu pro rok 2040. Za tímto účelem Komise nejpozději do šesti měsíců od prvního globálního hodnocení uvedeného v článku 14 Pařížské dohody případně předloží návrh na změnu tohoto nařízení tak, aby zahrnovalo cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, přičemž zohlední závěry posouzení uvedených v člancích 5 a 6 a výsledky globálního hodnocení.

3. Při navrhování cíle Unie v oblasti klimatu pro rok 2040 v souladu s odstavcem 2a Komise zohlední:
- a) nákladovou a hospodářskou efektivnost;
 - b) konkurenceschopnost hospodářství Unie;
 - c) nejlepší dostupné technologie;
 - d) energetickou účinnost, dostupnost energie a bezpečnost dodávek energie;
 - e) spravedlnost a solidaritu v rámci členských států a mezi nimi;
 - f) nutnost zajistit environmentální účinnost a pokrok v průběhu času;
 - g) investiční potřeby a příležitosti;
 - h) nutnost zajistit spravedlivou a sociálně vyváženou transformaci;
 - i) mezinárodní vývoj a úsilí vyvíjené za účelem dosažení dlouhodobých cílů Pařížské dohody a konečného cíle Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu;
 - j) nejlepší dostupné a nejnovější vědecké důkazy, včetně nejnovějších zpráv Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC).
5. Do šesti měsíců od druhého globálního hodnocení může Komise navrhnout revizi cíle Unie v oblasti klimatu pro rok 2040 v souladu s článkem 9a tohoto nařízení [...].
6. Ustanovení tohoto článku se průběžně přezkoumávají s ohledem na mezinárodní vývoj a úsilí vyvíjené za účelem dosažení dlouhodobých cílů Pařížské dohody, a to i pokud jde o výsledky mezinárodních jednání o společných lhůtách pro vnitrostátně stanovené příspěvky.

Článek 4

Adaptace na změnu klimatu

1. Příslušné orgány Unie a členské státy zajistí trvalý pokrok při zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu v souladu s článkem 7 Pařížské dohody.
- 1a. Příslušné orgány Unie a členské státy rovněž zajistí, aby se politiky v oblasti adaptace v Unii a v členských státech vzájemně podporovaly, přinášely vedlejší přínosy pro odvětvové politiky a usilovaly o lepší začlenění problematiky adaptace na změnu klimatu do všech oblastí politiky.
2. Členské státy vypracují a provedou adaptační strategie a plány [...], založené na robustních výchozích hodnotách v oblasti klimatu a zranitelnosti a posuzování pokroku.

Článek 5

Posouzení pokroku a opatření Unie

1. Do 30. září 2023 a poté každých pět let provede Komise společně s posouzením stanoveným v čl. 29 odst. 5 nařízení (EU) 2018/1999 posouzení:
 - a) společného pokroku, jehož dosáhly všechny členské státy při plnění cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1 [...];
 - b) společného pokroku, jehož dosáhly všechny členské státy v oblasti adaptace podle článku 4.

Komise předloží závěry tohoto posouzení spolu se zprávou o stavu energetické unie vypracovanou v příslušném kalendářním roce v souladu s článkem 35 nařízení (EU) 2018/1999 Evropskému parlamentu a Radě.

2. Do 30. září 2023 a poté každých pět let provede Komise přezkum:
 - a) souladu opatření Unie s cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1 [...];
 - b) souladu opatření Unie se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 4.
3. Pokud Komise na základě posouzení uvedeného v odstavcích 1 a 2 konstatuje, že opatření Unie nejsou v souladu s cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1 nebo nejsou v souladu se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 4 nebo že pokrok na cestě k dosažení cíle klimatické neutrality nebo pokrok v oblasti adaptace podle článku 4 není dostatečný, přijme [...] nezbytná opatření v souladu se Smlouvami.
4. Komise před přijetím uvedených opatření posoudí každý návrh opatření nebo legislativní návrh s ohledem na cíl klimatické neutrality stanovený v čl. 2 odst. 1 [...], zahrne tuto analýzu do posouzení dopadů připojeného k těmto opatřením nebo návrhům a výsledek uvedeného posouzení při přijetí zveřejní. Komise rovněž posoudí, zda je návrh opatření nebo legislativní návrh v souladu se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 4.

Článek 6

Posouzení vnitrostátních opatření

1. Do 30. září 2023 a poté každých pět let provede Komise posouzení:
 - a) souladu vnitrostátních opatření, jež jsou na základě vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu nebo dvouletých zpráv o pokroku předložených v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 považována za relevantní pro dosažení cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1, s tímto cílem [...];

- b) souladu příslušných vnitrostátních opatření se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 4, s přihlédnutím k vnitrostátním adaptačním strategiím uvedeným v čl. 4 odst. 2.

Komise předloží závěry tohoto posouzení spolu se zprávou o stavu energetické unie vypracovanou v příslušném kalendářním roce v souladu s článkem 35 nařízení (EU) 2018/1999 Evropskému parlamentu a Radě.

2. Pokud Komise při náležitém zohlednění společného pokroku posuzovaného v souladu s čl. 5 odst. 1 konstatuje, že opatření členského státu nejsou v souladu s tímto cílem [...] nebo nejsou v souladu se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 4, může pro daný členský stát vydat doporučení. Komise svá doporučení zveřejní.
3. Pokud je vydáno doporučení v souladu s odstavcem 2, uplatní se tyto zásady:
- a) dotčený členský stát řádně zohlední příslušné doporučení v duchu solidarity mezi členskými státy a Unií a členskými státy navzájem;
 - b) dotčený členský stát uvede ve své první zprávě o pokroku předložené v souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2018/1999 v roce následujícím po roku vydání doporučení, jakým způsobem řádně zohlednil dané doporučení. Pokud se dotčený členský stát rozhodne nezabývat se doporučením nebo jeho podstatnou částí, předloží k tomu Komisi odůvodnění;
 - c) doporučení by měla doplňovat nejnovější doporučení pro jednotlivé země vydaná v rámci evropského semestru.

Společná ustanovení o posouzení Komise

- 2. Komise při svém prvním a druhém posouzení uvedeném v článcích 5 a 6 vychází z orientační, lineární trajektorie, která stanoví plán snižování čistých emisí na úrovni Unie spojující cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 podle čl. 3 odst. 1, cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040 (po jeho přijetí) a cíl klimatické neutrality uvedený v čl. 2 odst. 1.
-
- 1. Komise při každém následném posouzení vychází z orientační, lineární trajektorie spojující cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040 (po jeho přijetí) a cíl v oblasti klimatické neutrality uvedený v čl. 2 odst. 1.
1. Kromě vnitrostátních opatření uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. a) vychází Komise ve svém posouzení uvedeném v článcích 5 a 6 alespoň z:
- a) informací předložených a nahlášených podle nařízení (EU) 2018/1999;
 - b) zpráv Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) a Společného výzkumného střediska Komise (JRC);
 - c) evropských statistik a údajů, včetně údajů z Evropského programu monitorování Země Copernicus a údajů o nahlášených a předpokládaných ztrátách vyplývajících z nepříznivých dopadů změny klimatu, jsou-li k dispozici; a
 - d) nejlepších dostupných vědeckých poznatků, včetně nejnovějších zpráv IPCC, platformy IPBES, a dalších mezinárodních [...] organizací; a
 - e) jakýchkoli doplňujících informací týkajících se environmentálně udržitelných investic ze strany Unie a členských států, případně včetně investic v souladu s nařízením (EU) 2020/852 [nařízení o taxonomii].

2. Evropská agentura pro životní prostředí je v souladu se svým ročním pracovním programem Komisi nápomocna při vypracovávání posouzení uvedeného v člancích 5 a 6.

Článek 8

Účast veřejnosti

Komise spolupracuje se všemi složkami společnosti, aby posílila jejich postavení a umožnila jim podnikat kroky k dosažení spravedlivé a sociálně vyvážené transformace na klimaticky neutrální společnost odolnou vůči změně klimatu. Komise usnadňuje inkluzivní a přístupný proces na všech úrovních, včetně vnitrostátní, regionální a místní úrovně a se zapojením sociálních partnerů, podnikatelské sféry, občanů a občanské společnosti, za účelem výměny osvědčených postupů a stanovení opatření, která přispějí k dosažení cílů tohoto nařízení. Kromě toho může Komise vycházet rovněž z víceúrovňových dialogů o klimatu a energetice zřízených členskými státy v souladu s článkem 11 nařízení (EU) 2018/1999.

Článek 9

[...] (*článek vypuštěn*)

Článek 9a

Přezkum

Do šesti měsíců od každého globálního hodnocení podle Pařížské dohody předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování tohoto nařízení spolu se závěry posouzení uvedených v článcích 5 a 6, přičemž zohlední potřebu zajistit pokrok při dosahování cíle klimatické neutrality uvedeného v čl. 2 odst. 1 a také zajistit soulad s pokrokem v oblasti adaptace uvedeným v článku 4. Je-li to vhodné, může Komise předložit Evropskému parlamentu a Radě návrhy na změnu tohoto nařízení.

Článek 10

Změny nařízení (EU) 2018/1999

Nařízení (EU) 2018/1999 se mění takto:

1) V čl. 1 odst. 1 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) provádění strategií a opatření navržených k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima], cílů a úkolů energetické unie a pro první desetileté období od roku 2021 do roku 2030 zejména cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030;“.

2) V článku 2 se bod 7 nahrazuje tímto:

„7) „odhady“ prognózy antropogenních emisí skleníkových plynů ze zdrojů a pohlcování pomocí propadů nebo prognózy vývoje energetického systému, které zahrnují alespoň kvantitativní odhady na období šesti po sobě jdoucích budoucích let končící číslicí 0 nebo 5, které bezprostředně následují po roce, za nějž se podává zpráva;“.

3) V čl. 3 odst. 2 se písmeno f) nahrazuje tímto:

„f) posouzení dopadů plánovaných politik a opatření k dosažení cílů uvedených v písmeni b) tohoto odstavce, včetně jejich soudržnosti s cílem Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveným v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima], dlouhodobými cíli snižování emisí skleníkových plynů podle Pařížské dohody a dlouhodobými strategiemi podle článku 15;“.

4) V čl. 8 odst. 2 se doplňuje nové písmeno e), které zní:

„e) způsobu, jakým stávající politiky a opatření a plánované politiky a opatření přispívají k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima].“

5) Článek 11 se nahrazuje tímto:

„Článek 11

Víceúrovňový dialog o klimatu a energetice

Každý členský stát podle vnitrostátních předpisů zřídí víceúrovňový dialog o klimatu a energetice, v jehož rámci se mohou místní orgány, organizace občanské společnosti, podnikatelská sféra, investoři a další relevantní zúčastněné strany a široká veřejnost aktivně zapojit a projednávat dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima] a různé scénáře zvažované pro energetickou a klimatickou politiku, včetně dlouhodobých scénářů, a přezkoumávat dosažený pokrok, pokud již nemá strukturu, která by sloužila témuž účelu. V rámci tohoto dialogu se mohou projednávat integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu.“

6) V čl. 15 odst. 3 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) dosažení dlouhodobého snížení emisí skleníkových plynů a zlepšení jejich pohlcování pomocí propadů ve všech odvětvích v souladu s unijním cílem klimatické neutrality stanoveným v článku 2 nařízení.../... [právní rámec pro klima] v kontextu nezbytného snížení a zlepšení pohlcování pomocí propadů podle Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) s cílem snížit emise skleníkových plynů v Unii nákladově efektivním způsobem a zlepšit pohlcování pomocí propadů v zájmu dodržení teplotních cílů stanovených v Pařížské dohodě tak, aby se dosáhlo rovnováhy mezi antropogenními emisemi ze zdrojů a pohlcováním skleníkových plynů pomocí propadů v rámci Unie [...] a poté případně negativních emisí;“.

7) Příloha I část 1 se mění takto:

a) v oddíle A bodě 3.1.1. se písmeno i) nahrazuje tímto:

„i) Politiky a opatření pro dosažení cíle stanoveného nařízením (EU) 2018/842, jak je uvedeno v bodě 2.1.1, a politiky a opatření pro soulad s nařízením (EU) 2018/841, pokrývající všechna klíčová odvětví produkující emise a odvětví podporující jejich pohlcování, s přihlédnutím k cíli klimatické neutrality stanovenému v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima];“

b) v oddíle B se doplňuje nový bod 5.5., který zní:

„5.5. Přispění plánovaných politik a opatření k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima]“.

7a) Článek 45 se nahrazuje tímto:

„Do šesti měsíců od každého globálního hodnocení dohodnutého podle článku 14 Pařížské dohody podá Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování tohoto nařízení, jeho příspěvku ke správě energetické unie, jeho příspěvku k dlouhodobým cílům Pařížské dohody, pokroku směrem k dosažení cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030 a cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1 nařízení.../... [právní rámec pro klima] a dodatečných cílů v rámci energetické unie a o souladu ustanovení tohoto nařízení týkajících se plánování, podávání zpráv a sledování s dalšími právními předpisy Unie nebo rozhodnutími týkajícími se úmluvy UNFCCC a Pařížské dohody. Ke zprávám Komise mohou být případně připojeny legislativní návrhy.“

8) V příloze VI písm. c) se bod viii) nahrazuje tímto:

„viii) hodnocení příspěvku dané politiky nebo opatření k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality stanoveného v článku 2 nařízení .../... [právní rámec pro klima] a k dosažení dlouhodobé strategie uvedené v článku 15;“.

Článek 11

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
